

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਸ.

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਅਤੇ ਹੋਰ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ - ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ

2012 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 113

ਅਗਸਤ 11, 2014

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ-1, ਭਾਗ-1, ਅਧਿਆਇ-8 - ਆਰ. 8.21 (ਏ. ਏ.) - ਲੀਵ ਇਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ - ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ - ਨਿਯਮ 8.21 (ਏਏ) ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਲੀਵ ਐਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ - ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ/ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਛੁੱਟੀ ਇਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰ - ਗੁਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਦ - ਹਵਾਲਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਆਰਜ਼ੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਰੋਕ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 8.21(aa) ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਗੁਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਨਿਯਮ

ਹਰਿਆਣਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ

ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਮਿਤ ਰਾਵਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾਲੀ ਪੁਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਪੀਕੇ ਗੁਪਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਐਲ) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਇਸ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ; ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰ(2) ; ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਪੰਚਕੂਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਪਹਿਲੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ: ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ।

(2) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 9.11.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਭਾਗ-1, ਭਾਗ-1, ਅਧਿਆਇ-8 ਦੇ ਨਿਯਮ 8.21(ਏਏ), ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 9.11.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 1.8.2014 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

(1) 2009(8) SLR 99

(2) 2006(8) SLR 690

(3) 2010(1) SLR 221

(4) 2009(8) SLR 99

(5) 1993(3) PLR 999

3)) ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ

ਗਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਵਾਲੀਅਮ-2 ਦੇ ਨਿਯਮ 2.2 ਅਤੇ 9.9 ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਚੁਟੀ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਮਿਊਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

4) 8. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸ਼ਕ, ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਮਿਊਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਗੈਚੁਟੀ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

81) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਾਂਗਾ:-

(i) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ. ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ii) ਸਰਕਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੈਚੁਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(iii) ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ।

(iv) ਸਰਕਾਰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਮੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(v) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(vi) ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vii) ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗਰੈਚੁਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(4) ਸਿੱਟੇ (ii) ਅਤੇ (vii), ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੀਵ ਐਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਉਹ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 11.2.1987 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 8.21(aa) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“8.21(a) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਲੀਵ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ:-

(ੳ) ਉਪ-ਨਿਯਮ (ੳ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਫ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਯੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।”

(5) ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 8.21(aa) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) **ਬੀ.ਐਸ.ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ 75% ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਐਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ** ਵਿਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ:-

"3. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 100% ਆਰਜ਼ੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ

ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ 8% ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਦਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(7) ਇਹ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ **ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ**, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲ, ਭਾਗ-1, ਭਾਗ-1, ਚੈਪਟਰ-8 ਦੇ ਨਿਯਮ 8.21(ਏ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ:-

"11. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲੀਵ ਇਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ-1, ਭਾਗ-1, ਚੈਪਟਰ VIII ਦੇ ਨਿਯਮ 8.21(ਏਏ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸਾ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

(8) **ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਾ ਸੀ, ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸੀ।

ਹਰਿਆਣਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 8.21(aa) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, **ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 8.21 (ਏ) ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਛੁੱਟੀ ਐਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, **ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 81 ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ (i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ "ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਬਦਲੀ" ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 100% ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ

ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨੰਬਰ (ii) ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਰੀਟਲ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਟਾ (vii) ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਬਕਾਏ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, **ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਆਰਜ਼ੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 8.21(ਏਏ) ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(10) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ **ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜਿਤੋਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ (6) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ**, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

“16. ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ "ਜਾਇਦਾਦ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"300-ਏ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) (2013) 12 SCC 210

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਨਕਦੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

17. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ।

(11) ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਹਰਿਆਣਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ LPA ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ; 7.7.2011 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੀ. ਸੁਰੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ